

ВМІСТ КАЛЬЦІЮ І ФОСФОРУ В СЕРЕДНІЙ ЧАСТИНІ ДІАФІЗА СТЕГНОВОЇ КІСТКИ КАЧОК КРОСУ «БЛАГОВАРСЬКИЙ» У ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ

Пасніченко О. С., аспірант, **Ткачук С. А.**, доктор ветеринарних наук, професор (ohdin@ukr.net)

*Кафедра нормальної і патологічної анатомії та патофізіології,
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса*

Кісткова тканина – це динамічна (метаболічно рухлива) тканина, її специфічна структура і наявність в ній величезної кількості мінеральних речовин є ключем до розуміння її функції. Кальцій та фосфор вважаються головними мінеральними складовими організму сільськогосподарських тварин і птиці, а разом вони становлять близько 70–75 % усіх мінеральних елементів, що містяться в тілі тварини.

За результатами численних досліджень встановлено, що ступінь мінералізації різних кісток скелета неоднакова. Динаміка вмісту кальцію та фосфору в середній частині діафіза трубчастих кісток свійської птиці у постнатальному періоді онтогенезу залежить від віку, статі та анатомо-топографічного положення кісток.

Відомо, що з моменту вилуплення та до початку несучості в окремих відділах скелета птиці концентрація кальцію збільшується в 2,8-4,3 рази. Значення скелета у курок-несучок у якості резерву мінеральних солей відіграє важливу роль, тому що під час утворення шкаралупи яєць значна кількість кальцію надходить безпосередньо з кісткової тканини.

Нестача або надлишок у кормах кальцію й фосфору призводить до неправильного розвитку кісток, загального ослаблення організму, значної затримки росту та зниження як добових приростів, так і загального виходу продукції, а також спричинює рахіт, остеомаліцію, остеопороз та інші захворювання.

Метою нашого дослідження було визначити вміст кальцію і фосфору в середній частині діафіза стегнової кістки качок кросу «Благоварський» у постнатальному періоді онтогенезу залежно від віку та статі.

Матеріалом дослідження слугували трубчасті кістки тазової кінцівки (стегнова кістка), які були вилучені після забою у качок віком 1, 10, 20, 30, 90, 196 та 268-ї доби постнатального періоду онтогенезу. В подальшому вміст іонізованого кальцію в середній частині діафіза встановлювався за допомогою трилонометричного методу, а неорганічного фосфору — ванадат-молібдатного реактиву.

За отриманими результатами вмісту іонізованого кальцію і неорганічного фосфору в середній частині діафіза стегнової кістки у віці з 1-ї до 268-ї доби постнатального періоду онтогенезу качок обох статей встановлено поступове збільшення цих показників.

Вміст іонізованого кальцію та неорганічного фосфору в 10-и добовому віці в самців вірогідно ($P > 0,999$) більше, ніж у самок в 2,00 і 1,48 рази, відповідно.

На 20-, 30- та 268-у добу постнатального періоду онтогенезу в самок вміст іонізованого кальцію в середній частині діафіза стегнової кістки вірогідно ($P > 0,90$, $P > 0,999$ і $P > 0,99$) більше ніж у самців у 1,19, 1,53 і 1,80 рази відповідно. Вміст неорганічного фосфору на 30- і 268-у добу самок вірогідно ($P > 0,90$ і $P > 0,99$) більше ніж у самців у 1,25 і 1,22 рази відповідно.

На 90-у добу вміст неорганічного фосфору у самців вірогідно ($P > 0,95$) більше ніж у самок у 1,15 рази.

Вміст іонізованого кальцію і неорганічного фосфору в стегновій кістці поступово зростає з віком. Встановлено вірогідні статеві відмінності, що залежать від періоду несучості самок (196-268 доба постнатального періоду онтогенезу).